STROMYvPOLI
Zuzana Špaková

Studie obnovy sadu “Višňovka” Theodor

červenec 2021

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

zadavatel:	David Suldovský
telefon:	+420 602 113 778
e-mail:	projekce@meritumkladno.cz
zpracovatel:	Ing. Zuzana Špaková
sídlo:	U Mlýna 2, Vyškov
telefon:	+608 052 654
e-mail:	zuzana@stromyvpoli.cz
IČ:	07914504

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ÚZEMÍ

STÁVAJÍCÍ SITUACE

Řešené území se nachází u osady Theodor v katastrálním území obce Hnidousy, avšak většina parcel patří obci Pchery, pod kterou Theodor patří.

Z větší části se jedná o starý zanedbaný sad se starými ovocnými stromy a bohatým keřovým patrem, na několika málo místech se objevuje luční porost. Jedná se o jižní svah, ve dvou místech se nachází dvě rokle se vzrostlými lesními stromy.

Lokalita je oblíbená u pejskařů a rodin s dětmi. Jedná se o jednu z mála oblastí v okolí Theodoru, kde se dá projít v přírodě a vzrostlé vegetaci. Je to tedy místo důležitého významu pro rekreaci místních obyvatel. Stejně tak je místo důležité pro druhovou rozmanitost v této zemědělské krajině.

Rozloha: 87 123 m2
Katastrální území: Hnidousy
Parcelní číslo: viz Mapa vlastníků
Nadmořská výška: 310 - 340 m

ZADÁNÍ

Prozkoumat možnosti pozemku z hlediska přírodních podmínek a vhodné výsady dřevin a využití území.

KLIMATICKÉ POMĚRY

Území náleží do teplého klimatického regionu. Léto bývá dlouhé s 40–50 letními dny a teplé s průměrnou teplotou 15–16 °C. Je přiměřeně vlhké se srážkami 200–400 mm. Přechodné období (jaro a podzim) jsou krátké se 100–140 mrazovými dny, mírně teplým jarem s průměrnou teplotou 7–8 °C, teplým podzimem s průměrnou teplotou 8–9 °C. Zima je normálně dlouhá s 50–60 ledovými dny, mírně chladná s průměrnou teplotou -2 až -3 °C, vyššími srážkami více jak 400 mm a spíše kratším trváním sněhové pokrývky 50–60 dnů. (Data pochází z geoportal.gov.cz z pozorování z let 1961–2000).

GEOLOGICKÉ PODMÍNKY

Na území se rozkládají dva typy geologického podloží. Severní část /2/ je složena ze zpevněného sedimentu písčitých slínovců až spongilitických jílovců s místy silicifikované (opuky). Jižní část /3/ zaujímají křemenné, jílovité a glaukonitické pískovce. Jedná se o mořské sedimenty Českého masivu, regionu Česká křídová pánev. K těmto vrstvám přiléhá deluvioeolický sediment /1/ a směs hornin /4/ valounové pískovce, slepence, prachovce, jílovce, uhelné sloje a další.

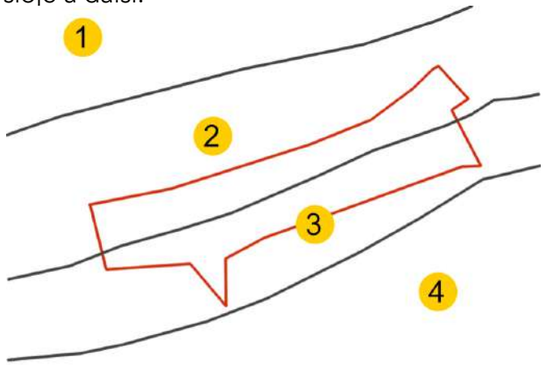

PŮDNÍ CHARAKTERISTIKA

Různé půdotvorné substráty tvoří mozaiku odlišných půd. V zásadě se ale jedná o půdy propustné a slabě skeletovité, hluboké až středně hluboké. Půdním typem jsou zde rankery a pararankery. Půdní reakce je zásaditá a půdy mohou být vysychavé z důvodu jižní expozice a sklonu svahu

HYDROLOGICKÉ PODMÍNKY

Území náleží do povodí Týneckého potoka, který se vlévá do Zákolanského potoka a v Kralupech nad Vltavou do Vltavy. Na pozemku nevzniká povrchový odtok, ani zde nenajdeme zamokřená místa.

Na obrázku je schéma odtokových linií (zdroj LPIS), které naznačují kudy teče voda. Linie se zde nesbíhají, není proto tady proto vhodné místo pro umístění nádrže.

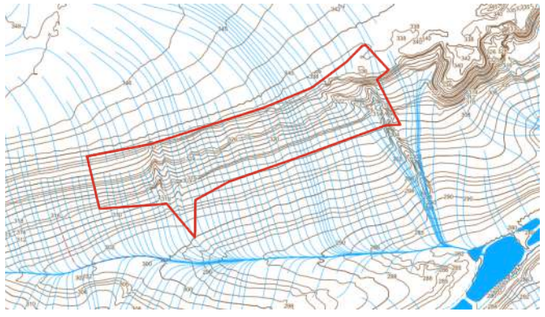

VEGETACE

Viz biologický průzkum

FOTODOKUMENTACE PŮVODNÍHO STAVU

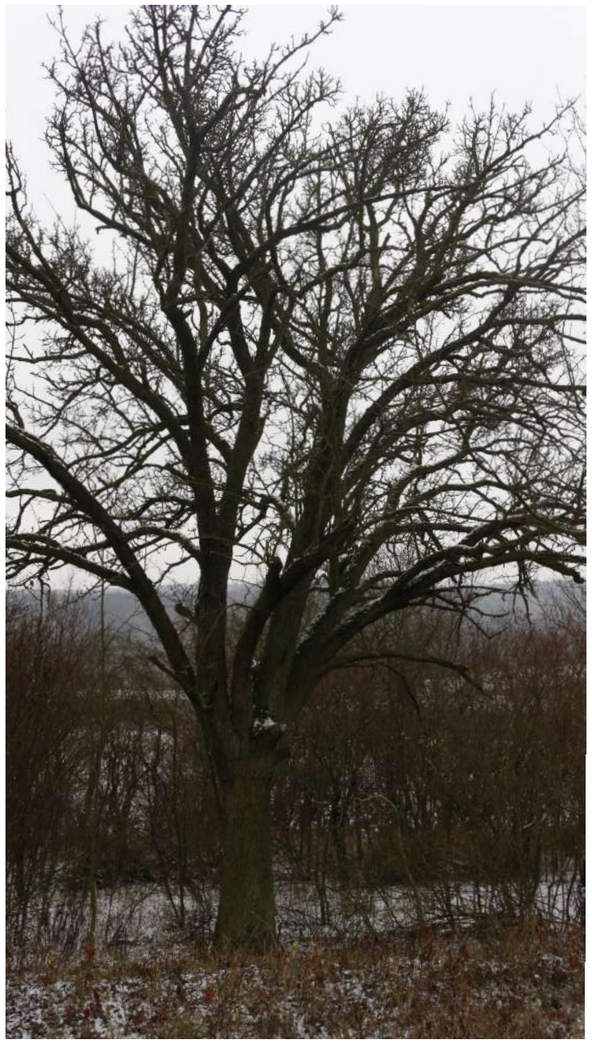

HISTORICKÉ ORTOFOTO

Řešené území přiléhá těsně k bývalému dolu Kréta, kde se těžilo od roku 1902 do 1935. Samotné území bylo historicky využíváno jako ovocný sad s drobnými políčky, pravděpodobně pro pěstování okopanin a obilí. V pravé části sadu jsou v terénu zachovány terasy. Na snímku z roku 1961 je patrný domek sadaře, který se staral o ovocné stromy.

Přes celé 20. století je patrný vývoj ztráty krajinné mozaiky a zarůstání. V roce 1938 je sad složen s několika malých polí, které se časem ztrácí až úplně zarůstají nálety po roce 1989.

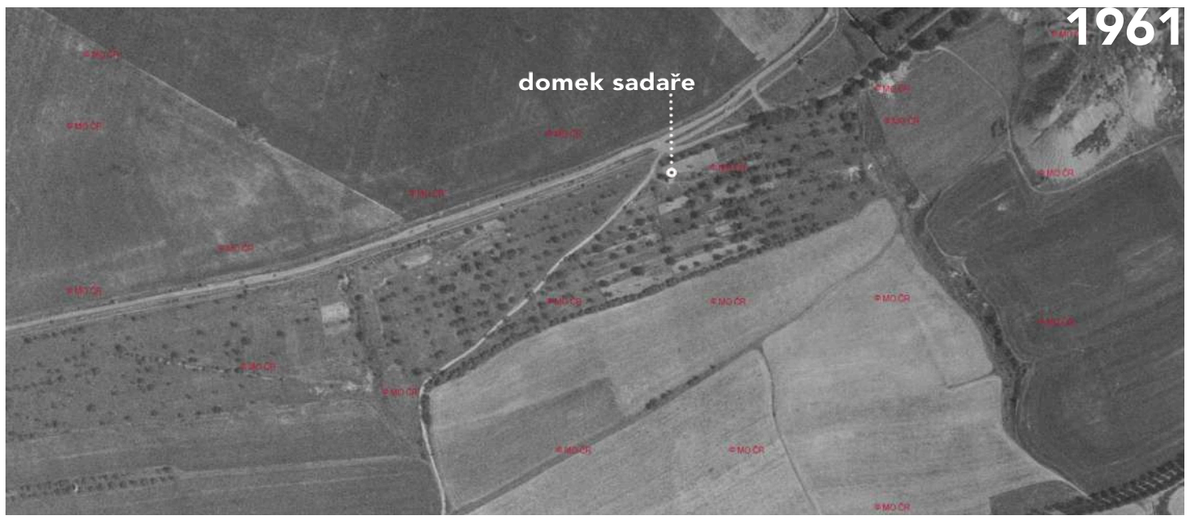

MAPA VLASTNÍKŮ

Aktuální k 18.3.2021

PROBLÉMOVÁ MAPA

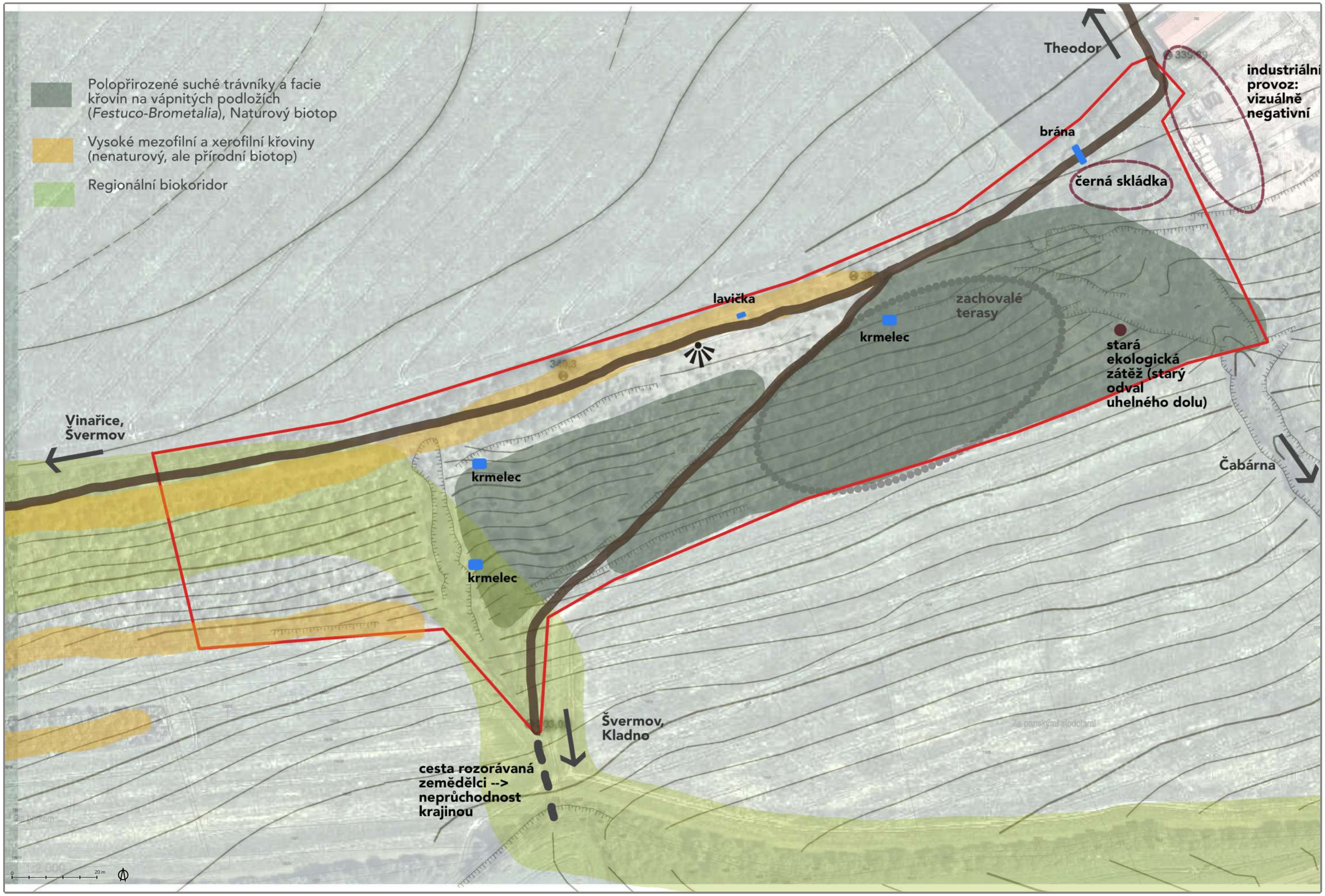

SITUACE

izolační zeleň

psí hřiště

místo setkávání

dětské hřiště

višňová alej

stromová louka

pozorovatelna ptáků

extenzivní sad

lávka

keřové lemy

0 20 m

MÍSTO SETKÁVÁNÍ

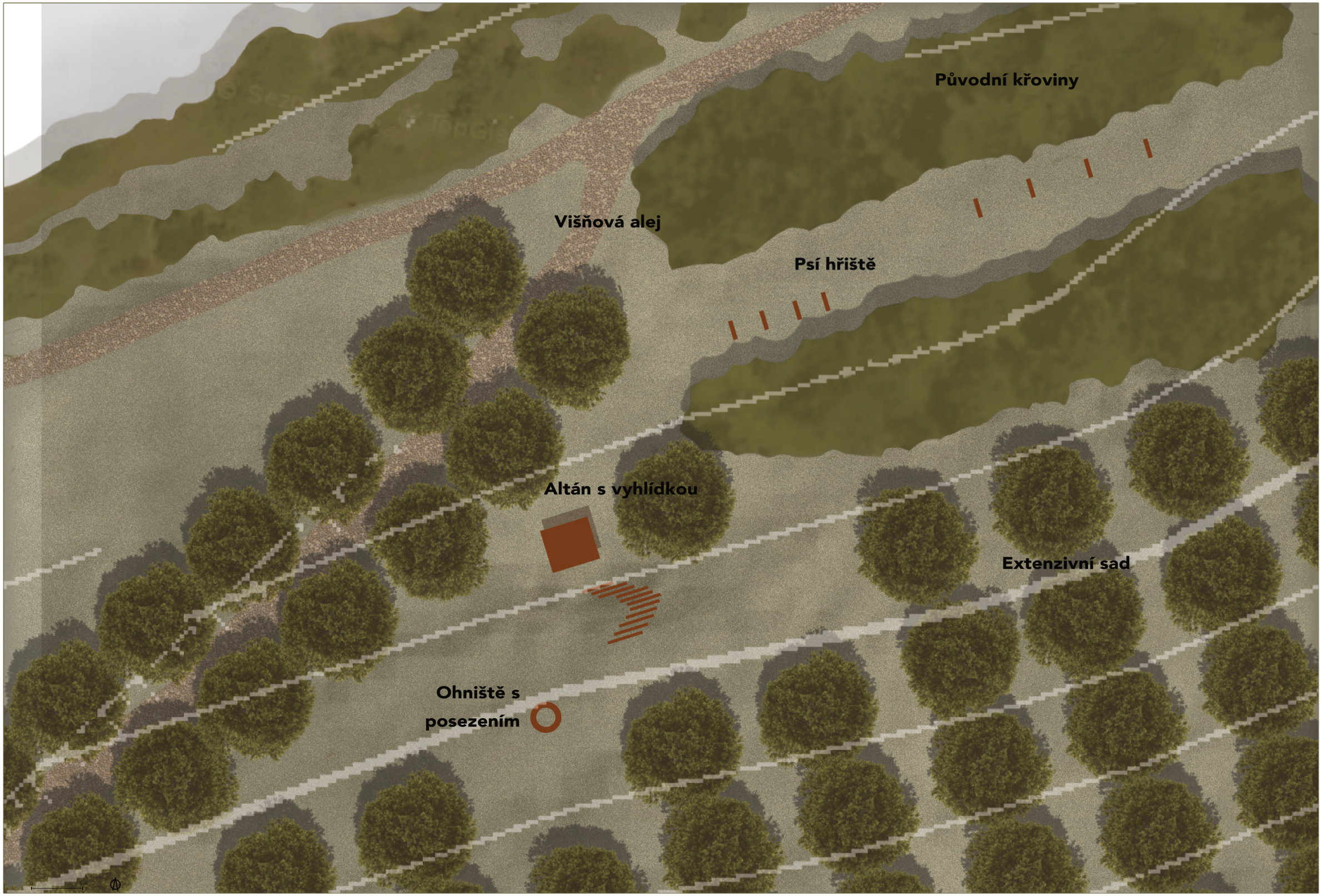

Dětské hřiště

Stromová louka

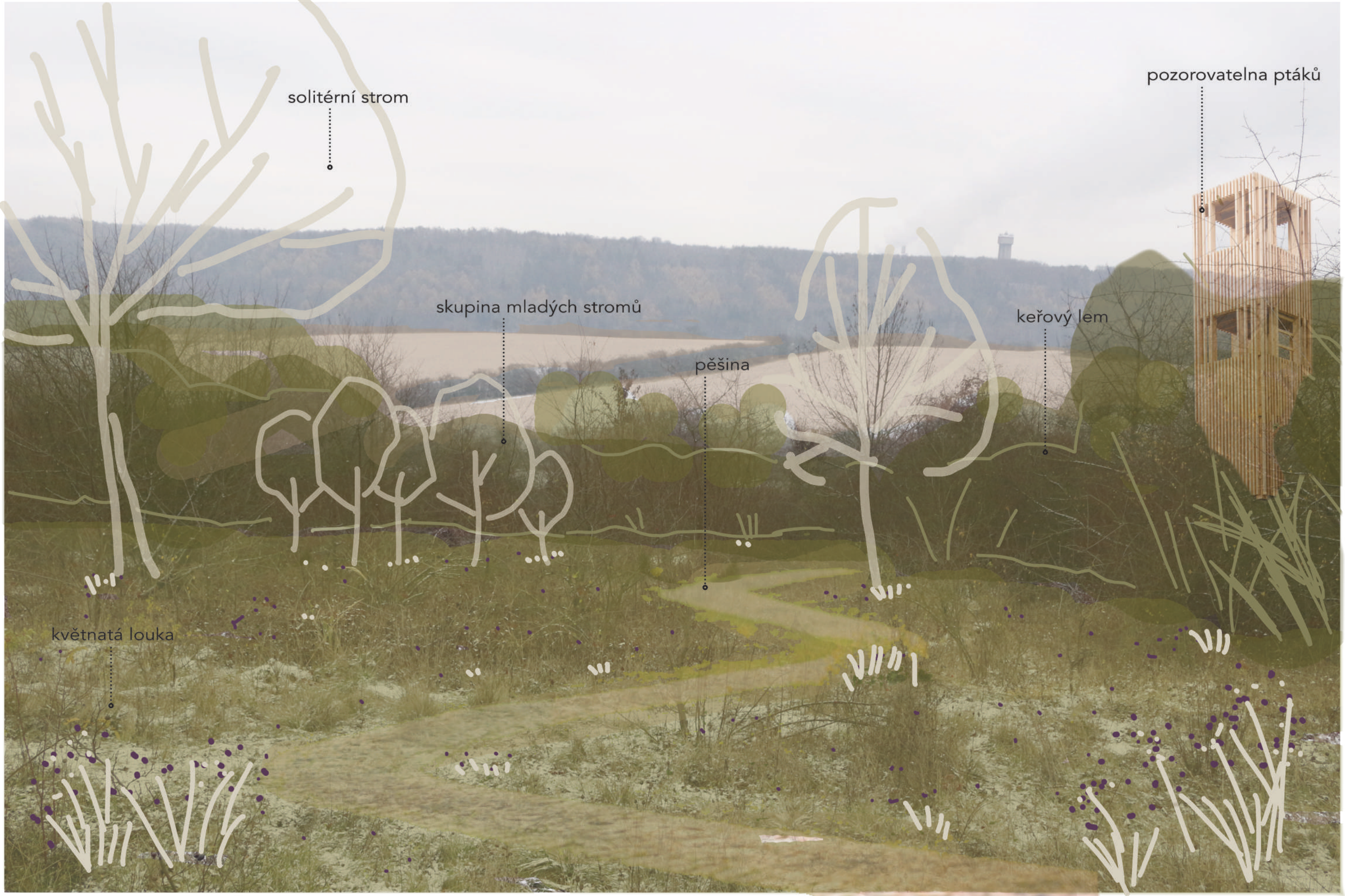

Pozorovatelna, altán a ohniště

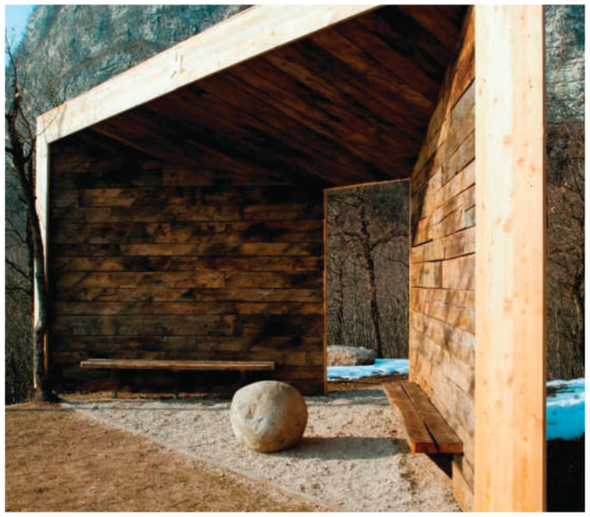

Ovocné výsadby

Višňová alej

Jednodruhová alej vysokokmenných višní jako odkaz na historický název sadu a pěstování višní.

Extenzivní sad

Tradiční extenzivní sad s višněmi, třešněmi, švestkami, meruňkami, ořešáky a hrušněmi jako kosterními dřevinami. Doplňkové ovocné dřeviny mohou být moruše, mišpule, velkoplodé dříny, …

Původní odrůdy mohou být určeny a přeroubovány na novou výsadbu.

Řady sadů respektují původní terasy a stromy jsou navrhnuty ve sponu 10 x 12 m pro bohatý rozvoj lučního porostu.

Před výsadbou budou vyhotoveny velké zálivkové mísy (limanové zdrže) pro lepší zasakování vody na svahu a závlahu nově vysazených stromů. Při letních přísušcích je potřeba provést zalití vodou z vnějšího zdroje.

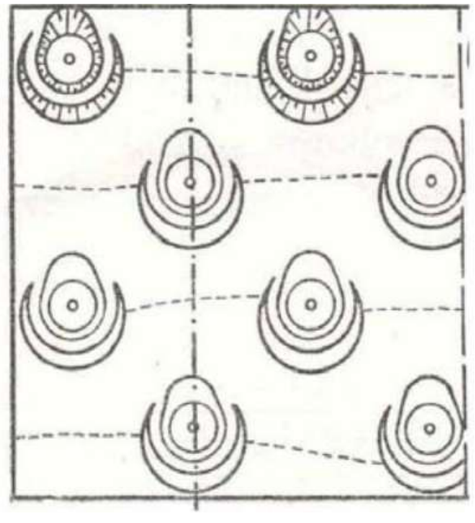

1

V řešeném území máme šanci vytvořit přírodní mozaiku terestrických biotopů. Vyřezáním náletu v předem určených místech vytvoříme hodnotné luční společenstvo /2/ a keřovité formace jako úkryt a zdroj potravy pro živočichy /6/. Louku, aby znovu nezarostla, je třeba 1 - 2x ročně kosit. Možností je spásat plochy ovcemi, což je přírodě blízký způsob managementu travnatých porostů /7/.

Z vyřezaných náletů lze udělat hromady /4,5/ větví, které rovněž slouží jako úkryt pro živočichy. Alternativně lze splést vhodné větve do nízkých plůtků /1/ a definovat tak prostor, který bude sloužit pro lidi, například okolo altánku nebo pozorovatelny ptáků.

V území se nachází také několik vzrostlých lesíků /8/, jež budou ponechány bez zásahů přirozeným procesům.

Vyčištěním od náletů se objeví původní rastr sadu. Staré ovocné stromy, včetně odumřelých kusů budou zachovány, případně upraveny do podoby torz /4/.

2

3

4

5

6

7

8

Cestní síť

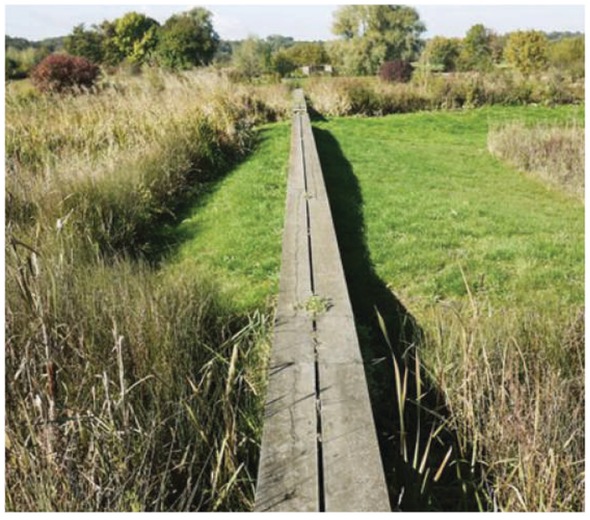

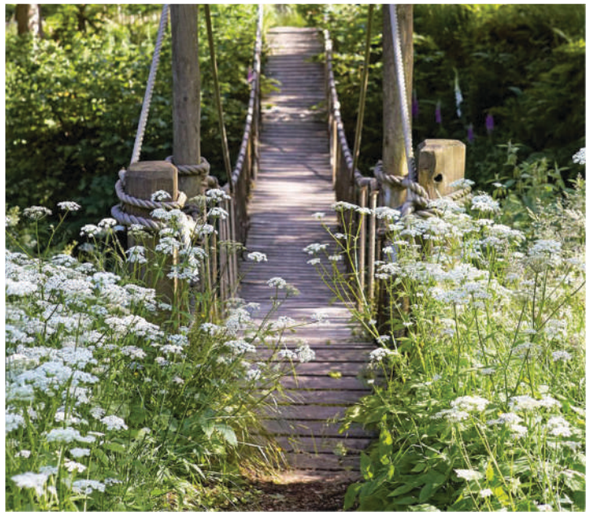

Lávka

PLÁN ZÁSAHŮ

Vyčištění ploch

Stromová louka: ponechat původní ovocné dřeviny, vzrostlé lesní stromy, skupiny keřů
Sady: ponechat původní ovocné dřeviny, včetně torz
Na velmi prudkých svazích lze ponechat původní porosty keřů pro snadnější péči.

Termín kácení: 1.11. – 31.3.

Manipulace s dřevitým materiálem
- hromady pro živočichy okolo mrtvých torz stromů
- vyplétání plůtků okolo prostoru hřišť a altánu
- štěpkování pro následné mulčování okolo nově vysazených stromů
- soukromé účely pro místní dobrovolníky

Vyvětvení kěřů a stromů u vstupu do sadu: vytvoření průhledů, zvýšení viditelnosti, prevence černých skládek

Péče o louku
Seč 1–2 x ročně
Okolí altánu a hřišť 3–5 x ročně
Rotační pastva ovcí s mobilními ohradníky

Výsadby
Spon sad 10 x 12 m
Spon alej 10 m

Sad 1: 60 ks
Sad 2: 84 ks
Višňová alej: 51 ks
Celkem: 195 ks

Izolační zeleň
- lesní druhy stromů, včetně jehličnanů

Okolí hlavní cesty
- dosadba dřínů (Cornus mas) do mezer

Termín výsadeb: listopad

Terénní práce

-úprava teras
- příprava okolí lanové lávky
- mohutné zálivkové mísy (limanové zdrže)
- vyčištění černé skládky a zasypání zeminou

Stavební práce

1.altán
2. ohniště
3.dětské hřiště
4. pozorovatelna ptáků
5. cesta
6. lávka (délka cca 18 m)